Załącznik
do Uchwały Nr 34/000/2025 Senatu AJP
z dnia 24 czerwca 2025 r.

AKADEMIA IM. JAKUBA Z PARADYŻA W GORZOWIE WIELKOPOLSKIM

PROGRAM STUDIÓW

Nazwa Wydziału prowadzącego kierunek studiów:	**Wydział Prawa i Bezpieczeństwa**	
Nazwa kierunku studiów:	**bezpieczeństwo narodowe**	
Poziom studiów:	**studia pierwszego stopnia**	
Profil studiów:	**praktyczny**	
Forma/formy studiów:	**stacjonarna, niestacjonarna**	
Język, w jakim prowadzone są zajęcia:	**język polski**	
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwenta:	**licencjat**	
Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji:	**6**	
Umiejscowienie kierunku studiów w dziedzinie/dziedzinach oraz dyscyplinie/dyscyplinach naukowych wraz wskazaniem dyscypliny wiodącej oraz procentowy udział liczby punktów ECTS dla dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku:	**Dziedzina nauk społecznych** w dyscyplinie naukowej:	
	nauki o bezpieczeństwie (dyscyplina wiodąca)	**82%**
	nauki prawne	**18%**

1. Wskazanie związku programu studiów z misją Uczelni i jej strategią rozwoju.

Koncepcja i cele kształcenia spójne są z misją i głównymi celami strategicznymi Uczelni. Uwzględnia założenia Strategii Europa 2020 i Strategii Rozwoju Województwa Lubuskiego. W dokumentach strategicznych AJP za priorytet uznano osiągnięcie wysokich wyników w procesie oceny zdolności naukowej Uczelni, na którą składają się m.in. rozwój badań naukowych, rozwój kadry naukowej, poszerzanie i dostosowanie oferty dydaktycznej do potrzeb rynku lokalnego, a także podnoszenia, jakości kształcenia. Mając na uwadze powyższe, wskazuje się, że na WAiBN zbudowano program studiów odpowiadający wymaganiom prawnym i potrzebom faktycznym otoczenia zewnętrznego, podlegający ustawicznemu procesowi doskonalenia na I stopniu studiów.

Realizowana na WAiBN koncepcja kształcenia wpisuje się także w edukacyjną, obywatelską społeczną i kulturotwórczą misję AJP. Zarówno koncepcja, jak i cele kształcenia programu studiów merytorycznie są skorelowane z dyscyplinami naukowymi, do których przyporządkowany jest kierunek. Dyscyplinę wiodącą reprezentują nauki o bezpieczeństwie, dodatkową zaś nauki prawne. Program studiów i treści kształcenia odpowiadają ich celom i uwzględniają postęp w badaniach naukowych w tym zakresie oraz zmiany otoczenia społeczno-gospodarczego.

Biorąc pod uwagę powyższe można uznać, że realizowana przez WAiBN koncepcja kształcenia harmonijnie wpisuje się w wyznaczone kierunki rozwoju północnej części województwa lubuskiego. Usytuowanie na jego obszarze instytucji administracji rządowej, a także występujące nasycenie jednostek wojskowych o charakterze operacyjnym, wsparcia i zabezpieczenia (17 Brygada zmechanizowana w 3 lokalizacjach: Międzyrzecz, Wędrzyn, Krosno Odrzańskie; Dywizjon rakietowy w Skwierzynie, Wojskowa Komenda Uzupełnień w Gorzowie Wielkopolskim) oraz wojsk obrony terytorialnej (batalion lekkiej piechoty WOT w Skwierzynie), ujawniło potrzebę rozszerzenia oferty studiów na kierunku i specjalnościach związanych z naukami o bezpieczeństwie. Wpłynęło na to szereg zmian w przepisach i pragmatyce kadrowej m.in. WP, znajdujących odzwierciedlenie w dużym zapotrzebowaniu żołnierzy na podjęcie studiów I stopnia. Są to warunki konieczne do rozwoju zawodowego w bliskim miejscu zamieszkania, pracy i służby.

WAiBN efektywnie realizuje misję i założone cele, podejmując współpracę ze wszystkimi podmiotami sektora bezpieczeństwa narodowego. Tak obrana strategia Wydziału, jako integratora potrzeb i wymiany doświadczeń w wymiarze naukowym i praktycznym, istotnie wspiera interesariuszy zewnętrznych. Jednocześnie, występowanie na terenie północnej części województwa lubuskiego klas o profilu mundurowym, wskazuje na duże zainteresowanie służbą

zawodową w formacjach mundurowych. W tym kontekście można założyć, iż konsekwencją wybranego profilu będzie kontynuacja kształcenia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe*.

2. Wymagania wstępne – konieczne kompetencje kandydatów.

Kandydat ubiegający się o przyjęcie na studia pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* - profil praktyczny powinien legitymować się pozytywnymi wynikami uzyskanymi na egzaminie maturalnym z przedmiotów określonych w uchwale rekrutacyjnej.

3. Ogólne cele kształcenia na studiach pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny.

Kategoria celu kształcenia	Symbol celu kształcenia	Opis celu kształcenia
Wiedza	CW1	Wyposażenie studenta w wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie oraz nauk pokrewnych, w szczególności w odniesieniu do istoty bezpieczeństwa w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym
	CW2	Przekazanie studentom kompleksowej wiedzy z zakresu struktur i funkcjonowania polskiego i międzynarodowego systemu bezpieczeństwa narodowego z uwzględnieniem zadań samorządu lokalnego i regionalnego w sytuacjach kryzysowych
	CW3	Przekazanie studentom wszechstronnej wiedzy z zakresu nauk politycznych oraz z różnych gałęzi prawa w wymiarze przydatnym w działalności organów administracji publicznej i ich aparatu pomocniczego w sytuacjach kryzysowych oraz w warunkach stanów nadzwyczajnych
	CW4	Przekazanie wiedzy z zakresu bezpieczeństwa państwa, funkcjonowania służb i instytucji odpowiedzialnych za bezpieczeństwo
	CW5	Przekazanie wiedzy na temat czynników determinujących bezpieczeństwo
	CW6	Przekazanie wiedzy na temat relacji między podmiotami życia społeczno-politycznego
	CW7	Przekazanie wiedzy o poglądach na temat struktur społecznych i politycznych oraz rodzajów więzi społecznych, istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego
	CW8	Przekazanie wiedzy na temat procesów dokonujących się we współczesnym świecie oddziaływujących na bezpieczeństwo narodowe
	CW9	Przekazanie wiedzy o strukturze i o współzależnościach między elementami systemu bezpieczeństwa
Umiejętności	CU1	Zdobycie umiejętności rozpoznawania, diagnozowania i interpretowania zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych będących przedmiotem zainteresowania bezpieczeństwa narodowego
	CU2	Zdobycie umiejętności praktycznych przydatnych w praktyce działania administracji publicznej oraz struktur organizacyjnych współpracujących z podmiotami administracji w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa państwa oraz jego obywateli w różnych aspektach życia publicznego
	CU3	Zdobycie umiejętności (z uwzględnieniem specyficznych potrzeb zarówno pracodawców z sektora usług publicznych, jak i pracodawców prywatnych wchodzących w jakiekolwiek relacje z podmiotami administracji publicznej) poszukiwanych na rynku usług związanych z bezpieczeństwem oraz utrzymaniem porządku publicznego
	CU4	Zdobycie umiejętności analizowania przyczyn i przebiegu procesów

		oddziaływujących na bezpieczeństwo narodowe
	CU5	Zdobycie umiejętności pozyskiwania danych do analizowania konkretnych procesów i zjawisk społecznych, politycznych, prawnych, ekonomicznych i gospodarczych
	CU6	Przygotowanie absolwenta do potrzeb rynku pracy w zakresie bezpieczeństwa państwa
	CU7	Przygotowanie absolwenta do samodzielnego podejmowania decyzji
	CU8	Przygotowanie absolwenta do krytycznej oceny otaczającej go rzeczywistości, formułowania opinii, proponowania rozwiązań, w tym o charakterze prawnym
Kompetencje	CK1	Ukształtowanie odpowiedniej postawy społecznej i etycznej opartej na poszanowaniu prawa i wartości moralnych powszechnie akceptowanych w społeczeństwie, w szczególności rozwinięcie wrażliwości na potrzebę zagwarantowania bezpieczeństwa oraz przestrzegania praw i wolności człowieka w sytuacjach kryzysowych
	CK2	Wykształcenie umiejętności dyskusji w atmosferze wzajemnego szacunku i zrozumienia dla odmienności poglądów oraz ukształtowanie właściwych standardów pracy w grupie w celu wypracowania oczekiwanych rozwiązań problemów występujących w pracy zawodowej
	CK3	Uświadomienie potrzeby i rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie
	CK4	Kształtowanie umiejętności współdziałania i pracy w grupie
	CK5	Nabycie umiejętności współpracy z uczestnikami stosunków publicznoprawnych
	CK6	Ukształtowanie prawidłowych postaw w życiu zawodowym i społecznym

4. Opis zakładanych efektów uczenia się dla studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny:

Tabela odniesienia efektów uczenia się zdefiniowanych dla programu studiów do charakterystyk drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji typowych dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-7				
symbol efektów uczenia się dla kierunku	Nazwa efektów uczenia się	Kod składnika opisu z charakterystyk poziomów w PRK po uzyskaniu kwalifikacji pełnej na poziomie 4 – poziomy 6-7	Oznaczenie stosownym symbolem czy efekt odnosi się do charakterystyk uniwersalnych, charakterystyk wspólnych, inżynierskich lub nauczycielskich wraz ze wskazaniem kodu dyscypliny	
WIEDZA: absolwent zna i rozumie				
K_W01	posiada zaawansowaną wiedzę interdyscyplinarną z zakresu nauk społecznych, w szczególnie nauk o bezpieczeństwie i ich miejsca w systemie nauk i w relacjach z innymi naukami	P6U_W P6S_WG	U W	VI.3

K_W02	ma zaawansowaną wiedzę normatywną i organizacyjną na temat struktur, ich funkcjonowania oraz relacji między instytucjami, służbami, inspekcjami, strażami i innymi jednostkami organizacyjnymi systemu bezpieczeństwa oraz zna poglądy na ten temat	P6U_W P6S_WG	U W	VI.7
K_W03	zna i rozumie istotę bezpieczeństwa oraz jego uwarunkowania i relacje zachodzące w jego strukturze w wymiarze społecznym, kulturowym, psychologicznym zarówno w skali globalnej, regionalnej, jak i lokalnej	P6U_W P6S_WG	U W	VI.3
K_W04	ma zaawansowaną wiedzę o człowieku i jego wpływie na struktury, w których funkcjonuje, charakteryzujących je rodzajach więzi społecznych i rządzących nimi prawidłowościach, w szczególności w kontekście bezpieczeństwa	P6S_W P6S_WG	U W	VI.3
K_W05	zna metody, narzędzia i techniki pozyskiwania danych oraz badania źródeł istotnych dla bezpieczeństwa narodowego i zarządzania kryzysowego pozwalające opisywać zjawiska związane z kształtowaniem bezpieczeństwa społeczności w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym	P6U_W P6S_WG	U W	VI.3
K_W06	ma zaawansowaną wiedzę o normach i regułach organizujących określone struktury i instytucje systemu bezpieczeństwa	P6U_W P6S_WG	U W	VI.3
K_W07	ma zaawansowaną wiedzę o poglądach na temat struktur społecznych i politycznych oraz rodzajów więzi społecznych istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa narodowego jak również zna ich historyczną ewolucję – przyczyny, zakres i rezultaty ich zmian	P6U_W P6S_WG	U W	VI.3
K_W08	zna i rozumie pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności intelektualnej	P6U_W P6S_WK	U W	VI.7
K_W09	ma zaawansowaną wiedzę o funkcjonowaniu człowieka w różnego rodzaju strukturach organizacyjnych – o stosowanych metodach i narzędziach racjonalizacji i podnoszenia efektywności tych struktur, kształtowania rozwoju zawodowego w obrębie określonej organizacji, rozwiązywania konfliktów i budowania struktur rozwiązujących problemy występujące w tej organizacji i w jej otoczeniu	P6U_W P6S_WK	U W	VI.3
UMIEJĘTNOŚCI: absolwent potrafi				
K_U01	potrafi prawidłowo interpretować, analizować i wyjaśniać zjawiska społeczne oraz zależności występujące pomiędzy dziedzinami specyficznymi z punktu widzenia bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UW	U W	VI.3
K_U02	potrafi wykorzystać i stosować w praktyce wiedzę teoretyczną do szczegółowego opisywania przyczynowo-skutkowego procesów i procedur bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UW	U W	VI.3
K_U03	dokonuje analizy zjawisk istotnych z punktu widzenia bezpieczeństwa w oparciu o posiadane dane i wiedzę	P6U_U P6S_UW	U W	VI.3
K_U04	potrafi interpretować zjawiska społeczne, kulturowe, polityczne, prawne i ekonomiczne będące przedmiotem zainteresowania nauk o	P6U_U P6S_UW	U W	VI.3

	bezpieczeństwie			
K_U05	potrafi dokonywać analizy procedur bezpieczeństwa w kontekście zachodzących procesów społecznych, prawnych, ekonomicznych itd.	P6U_U P6S_UW	U W	V.7
K_U06	przewiduje implikacje konkretnych zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych dla stanu bezpieczeństwa w wymiarze lokalnym, regionalnym i międzynarodowym	P6U_U P6S_UW	U W	V.3
K_U07	wykorzystuje w praktyce standardowe metody i narzędzia stosowane w dziedzinach nauki i dyscyplinach naukowych właściwych dla bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UW	U W	V.3
K_U08	posiada umiejętność samodzielnego poszukiwania źródeł, interpretacji i stosowania prawa w zakresie bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UW	U W	V.3
K_U09	zna i potrafi zastosować normy prawne, reguły zawodowe i etyczne w praktyce realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UW	U W	V.7
K_U10	posiada umiejętność wykorzystania wiedzy teoretycznej oraz umiejętności praktycznych nabytych podczas praktyk zawodowych w celu realizacji zadań z zakresu bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UO	U W	V.3
K_U11	analizuje konkretne problemy, proponuje rozstrzygnięcia i uzasadnia ich wybór oraz wdraża projektowane rozwiązania w ramach wykonywanych zadań, w tym zawodowych	P6U_U P6S_UO	U W	V.3
K_U12	posiada umiejętność rozumienia, diagnozowania i analizowania, a także oceny zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych z punktu widzenia bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UW	U W	V.7
K_U13	posiada umiejętność przygotowywania prac pisemnych w języku polskim i języku obcym wykorzystując wiedzę teoretyczną oraz analizę zjawisk społecznych, kulturowych, politycznych, prawnych i ekonomicznych w obszarze bezpieczeństwa	P6U_U P6S_UW	U W	V.3
K_U14	posiada umiejętność wykorzystania posiadanej wiedzy i jej ekspozycji w wystąpieniach ustnych w języku polskim i języku obcym, pozwalającą na udział w dyskusjach, debatach	P6U_U P6S_UW, P6S_UK	U W	V.3
K_U15	ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla zakresu tematyczno-problemowego nauk o bezpieczeństwie zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego. Posiada biegłość w posługiwaniu się językiem obcym niezbędną do wykonywania aktualnych zadań	P6U_U P6S_UW, P6S_UK	U W	V.3
K_U16	posiada umiejętności planowania i organizowania pracy zarówno indywidualnej, jak i zespołowej oraz potrafi samodzielnie planować własne uczenie się przez całe życie	P6U_U P6S_UU, P6S_UO	U W	V.3
KOMPETENCJE SPOŁECZNE: absolwent jest gotów do				
K_K01	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie oraz konieczność ciągłego rozwoju osobistego i zawodowego	P6U_K P6S_KK	U W	V.3, V.7

K_K02	w trakcie swej aktywności społecznej, oddziałuje na proces uczenia się innych osób	P6U_K P6S_KK	U W	VI.3, VI.7
K_K03	potrafi współpracować w grupie i przyjmować w niej różne role, także w sytuacjach kryzysowych	P6U_K P6S_KK, P6S_KO	U W	VI.3, VI.7
K_K04	akceptuje i respektuje odmienne od własnych teorie i poglądy i potrafi prowadzić polemikę z nimi w sposób etyczny i kulturalny	P6U_K P6S_KK	U W	VI.3, VI.7
K_K05	potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania	P6U_K P6S_KO, P6S_KR	U W	VI.3, VI.7
K_K06	jest przygotowany do określenia miejsca i roli swojej oraz innych członków grupy w trakcie wykonywanych zadań oraz rozstrzygania dylematów związanych z wykonywanym zawodem	P6U_K P6S_KR	U W	VI.3, VI.7
K_K07	potrafi zracjonalizować działania jednostek i grup społecznych w sytuacjach kryzysowych	P6U_K P6S_KK, P6S_KO	U W	VI.3
K_K08	potrafi przewidywać skutki swojej aktywności i działalności na etapie podejmowania decyzji	P6U_K PS6_KK, PS6_KO	U W	VI.3, VI.7
K_K09	potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów w zakresie bezpieczeństwa	P6U_K PS6_KO, PS6_KR	U W	VI.3, VI.7
K_K10	jest świadomy procesów społecznych, prawnych, ekonomicznych, politycznych, itd. i ich konsekwencji dla realizowanych projektów	P6U_K PS6_KO, PS6_KR	U W	VI.3, VI.7
K_K11	realizując projekty, ma świadomość różnic kulturowych, światopoglądowych czy religijnych między ich uczestnikami;	P6U_K PS6_KK, PS6_KR	U W	VI.3
K_K12	potrafi uzupełniać i doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności zarówno w ramach pracy własnej, jak i w ramach działania w szerszej grupie, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny	P6U_K PS6_KO	U W	VI.3, VI.7
K_K13	zdaje sobie sprawę z przydatności wiedzy na temat norm (w tym prawnych) w rozwiązywaniu problemów związanych z bezpieczeństwem narodowym zarówno w środowisku pracy, jak i poza nim	P6U_K PS6_KO	U W	VI.3, VI.7
K_K14	potrafi komunikować się w mowie i piśmie w języku obcym w zakresie terminologii związanej z naukami o bezpieczeństwie	P6U_K PS6_KO, PS6_KR	U W	VI.3
K_K15	potrafi myśleć i działać w sposób przedsiębiorczy	P6U_K PS6_KO, PS6_KR	U W	VI.3, VI.7

Objaśnienie stosowanych skrótów:

Symbol efektu uczenia się dla kierunku - kolumna 1	
litera K	dla wyróżnienia, że chodzi o efekty kierunkowe
znak _	podkreślnik
litera W	dla oznaczenia kategorii efektów – wiedza
litera U	dla oznaczenia kategorii efektów – umiejętności,

litera K	dla oznaczenia kategorii efektów – kompetencje społeczne,	
01, 02 i kolejne	numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr (numery należy poprzedzić cyfrą 0)	
Uniwersalne charakterystyki poziomów PRK (pierwszego stopnia) – kolumna 3		
P	poziom PRK (6-7)	
U	charakterystyka uniwersalna	
W	wiedza	
U	umiejętności	
K	kompetencje społeczne	
Charakterystyki poziomów PRK typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego (drugiego stopnia) - kolumna 3		
P	poziom PRK (6-7)	
S	charakterystyki typowe dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego	
W (wiedza)	**G**	zakres i głębia
	K	kontekst
U (umiejętności)	**W**	wykorzystanie wiedzy
	K	komunikowanie się
	O	organizacja pracy
	U	uczenie się
K (kompetencje społeczne)	**K**	oceny
	O	odpowiedzialność
	R	rola zawodowa
Właściwy kod dyscypliny określony w *Wykazie dziedzin nauki/sztuki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych*, stanowiącym załącznik nr 4 do Zarządzenia Nr 121/0101/2022 Rektora AJP z dnia 9 grudnia 2022 r. w sprawie wzoru oświadczenia upoważniającego Akademię im. Jakuba z Paradyża do wykazania osiągnięć naukowych pracownika w procesie ewaluacji za lata 2022-2025 – kolumna 4		
VI.3	nauki o bezpieczeństwie	
VI.7	nauki prawne	
Oznaczenia uniwersalne		
U	oznaczenie uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziomy 6-7, o których mowa w pkt 2 – kolumna 4	
W	oznaczenie charakterystyki drugiego stopnia Polskiej Ramy Kwalifikacji – poziomy 6-7 wspólnych dla wszystkich kierunków studiów - kolumna 4	
inż.	oznaczenie kwalifikacji obejmujących kompetencje inżynierskie – kolumna 4	
naucz.	oznaczenie kwalifikacji obejmujących kompetencje nauczycielskie – kolumna 4	

5. Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich zakładanych efektów uczenia się i treści programowych, form i metod

kształcenia zapewniających uzyskanie tych efektów oraz liczby punktów ECTS z pokazaniem sposobu ich wyznaczenia.

5a. Plan studiów dla każdej formy studiów.

Plany studiów na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* zawierają informacje na temat realizacji poszczególnych przedmiotów w układzie semestralnym, ich wymiarze godzinowym, formach i przypisanych im punktach ECTS – oddzielnie dla studiów stacjonarnych i niestacjonarnych. Plany studiów na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* obejmują wykaz przedmiotów z ich podziałem na przedmioty podstawowe, przedmioty kierunkowe oraz przedmioty specjalnościowe, które tworzą moduł przedmiotów wybieralnych. Plan studiów stacjonarnych stanowi **załącznik nr 1,** studiów niestacjonarnych **– załącznik nr 2.**

5b. Karty poszczególnych zajęć.

Opis poszczególnych zajęć uwzględnionych w programie studiów dla studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny zawierają karty zajęć, które stanowią **załącznik nr 3.**

6. Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia.

Weryfikacja efektów uczenia się odbywa się poprzez: ocenę prac zaliczeniowych i egzaminacyjnych, ocenę odbytych praktyk oraz ocenę procesu dyplomowania, na który składa się ocena z pracy dyplomowej oraz z egzaminu dyplomowego. Na każdej karcie przedmiotu wskazano metody oceniania każdego z efektów uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych. Z programem każdego przedmiotu, literaturą oraz sposobami oceniania studenci zapoznawani są na pierwszych zajęciach. Metody sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się są na Wydziale Prawa i Bezpieczeństwa podzielone na metody formujące oraz metody podsumowujące.

Ocena formująca przeprowadzana w trakcie zajęć pozwala przekazać studentom informacje o stopniu realizacji efektów uczenia się, pozwala to także na zaplanowanie procesu uczenia się. Ocenie stopnia osiągnięcia efektów uczenia się dla danego przedmiotu służy ocena podsumowująca.

Metody sprawdzania i oceniania określone na Wydziale Prawa i Bezpieczeństwa		
Metody formujące	**F1**	**Sprawdzian**: – ustny, – sprawdzian pisemny w formie opisowej, – sprawdzian pisemny w formie testowej zamkniętej, – sprawdzian pisemny w formie testowej z elementami opisu, – sprawdzian praktyczny umiejętności.

	F2	**Obserwacja/aktywność**: – obserwacja poziomu przygotowania do zajęć, – ocena ćwiczeń wykonywanych podczas zajęć, – ocena ćwiczeń wykonywanych jako praca własna, – weryfikacja zapoznania się z literaturą, – obserwacja pracy w grupach.
	F3	**Praca pisemna**: – przygotowanie pisemnej wypowiedzi na pod-stawie materiału źródłowego, – przygotowanie referatu lub prezentacji, – ćwiczenia pisemne sprawdzające poziom umiejętności samodzielnej interpretacji tekstu, – przygotowanie eseju lub innej swobodnej formy wypowiedzi pisemnej, – przygotowanie raportu na określony temat lub innej formy pisemnej o charakterze sprawozdawczym z elementami badań własnych.
	F4	**Wypowiedź/wystąpienie**: – dyskusja, – sposób prezentacji prac pisemnych, – sposób prezentacji multimedialnej z komentarzem, – formułowanie dłuższej wypowiedzi ustnej na wybrany temat, – debata, – ustne rozwiązywanie problemu w oparciu o konkretny stan faktyczny, – ustna interpretacja tekstu, – ustna analiza projektu.
	F5	**Ćwiczenia praktyczne**: – przygotowanie projektu w oparciu o konkretne założenia, – przygotowanie dokumentów lub pism przydatnych w pracy zawodowej, – analiza i rozstrzygnięcie stanów faktycznych, – przeprowadzanie symulacji lub inscenizacji.
	F6	**Zaliczenie praktyki:** przebieg praktyki odzwierciedlony w karcie praktyki, złożonej w aktach osobowych studenta
Metody podsumowujące	**P1**	**Egzamin**: – ustny, – pisemny w formie opisowej, – pisemny w formie testowej zamkniętej, – pisemny w formie testowej z elementami opisu, – dwustopniowy (ustny i pisemny), – dwustopniowy (pisemny i praktyczny), – złożony (ustny albo pisemny w formie opisowej, względnie testowej, z uwzględnieniem stopnia aktywności studenta na etapie oceny formującej, egzaminator określa wartość aktywności dla oceny końcowej).
	P2	**Zaliczenie**: – ustne, – pisemne w formie opisowej, – pisemne w formie testowej zamkniętej – pisemne w formie testowej z elementami opisu, – dwustopniowe (ustne i pisemne), – dwustopniowe (pisemne i praktyczne), – złożone (ustne albo pisemne w formie opisowej, względnie testowej, z uwzględnieniem stopnia aktywności studenta na etapie oceny formującej, egzaminator określa wartość aktywności dla oceny).
	P3	**Praca pisemna**: – projekt, – referat, – esej lub inna form swobodnej wypowiedzi pisemnej, – raport lub inna forma wypowiedzi pisemnej o charakterze

		sprawozdawczym z elementami badań własnych, – prezentacja.
	P4	**Ocena praktyki:** opinia pracodawcy lub samoocena studenta odzwierciedlona w karcie praktyki, złożonej w aktach osobowych studenta
	P5	**Ocena pracy dyplomowej**
	P6	**Egzamin dyplomowy**

Matryca efektów uczenia się dla programu studiów na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* określa relację między efektami uczenia się zdefiniowanymi dla programu studiów (efekty kierunkowe) a efektami uczenia się zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów. Matryca efektów uczenia się dla programu studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* pozwala stwierdzić, iż realizacja treści programowych zapewnia osiągnięcie założonych efektów uczenia się. Wszystkie kierunkowe efekty uczenia się są zbieżne z efektami zdefiniowanymi dla poszczególnych przedmiotów dla programu studiów na kierunku *bezpieczeństwo narodowe*. Matryca stanowi **załącznik nr 4.**

7. Sumaryczne wskaźniki punktów ECTS dotyczące programu studiów.

Wyszczególnienie	**Liczba punktów ECTS/liczba godzin**	
	stacjonarne	**niestacjonarne**
Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	6	
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	180	
Łączna liczba godzin zajęć	3004	2183
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	120	87
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	94	
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	10	
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom lub grupom zajęć do wyboru	56	
Wymiar praktyk zawodowych oraz liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk	960 godz. 38	
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – w przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich	60 godz.	-
Liczba punktów ECTS za pracę dyplomową i egzamin dyplomowy	18	

8. Moduły kształtujące umiejętności praktyczne.

Program studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny obejmuje moduły zajęć powiązane z praktycznym przygotowaniem zawodowym, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS, służące zdobywaniu przez studenta umiejętności praktycznych i kompetencji społecznych.

Lp.	Nazwa przedmiotu/modułu zajęć		Forma/ formy zajęć	Liczba godzin		Liczba punktów ECTS
				Studia stacjonarne	**Studia niestacjonarne**	
1.	Język obcy		ćw.	90	54	**6**
2.	Technologia informacyjna		lab.	30	20	**2**
3.	Postępowanie administracyjne		w/ćw.	30	18	**2**
4.	Media w systemie bezpieczeństwa publicznego		w/ćw.	45	27	**3**
5.	Zarządzanie kryzysowe		w/ćw.	45	27	**3**
6.	Inspekcje, straże i służby w systemie bezpieczeństwa		w/ćw.	30	18	**2**
7.	Seminarium dyplomowe		ćw.	90	54	**11**
8.	Praktyka zawodowa		ćw.	960	960	**38**
9.	Przedmioty modułu obieralnego **Administrowane Bezpieczeństwem**	Archiwizacja i przetwarzanie danych	w/ćw.	30	18	**2**
		Organy władzy publicznej w stanie zagrożenia bezpieczeństwa państwa	w/ćw.	30	18	**2**
		Etyka w praktyce organów bezpieczeństwa i porządku publicznego	ćw.	15	10	**1**
		Ochrona informacji niejawnych	w/ćw.	45	28	**3**
		Bezpieczeństwo przestrzeni publicznej	w/ćw.	45	28	**3**
		Administrowanie zasobami ludzkimi	w/ćw.	45	28	**3**
		Narzędzia informatyczne w sytuacjach kryzysowych	w/ćw.	45	28	**3**
		Administrowanie bezpieczeństwem informacyjnym	w/ćw.	30	20	**2**
		Uzupełnianie potencjału sił zbrojnych na wypadek wojny i stanów nadzwyczajnych	w	30	18	**2**
		Bezpieczeństwo prawne jednostki	ćw.	30	18	**2**

1.	Przedmioty modułu obieralnego **Bezpieczeństwo Globalne i Regionalne**	Pozyskiwanie i ochrona informacji	w/ćw.	30	18	**2**
		Determinanty bezpieczeństwa międzynarodowego	w/ćw.	30	18	**2**
		Przestrzeń wolności bezpieczeństwa i sprawiedliwości UE	ćw.	15	10	**1**
		Współczesne zagrożenia cywilizacyjne	w/ćw.	45	28	**3**
		Prawo konfliktów zbrojnych	w/ćw.	45	28	**3**
		Terroryzm międzynarodowy	w/ćw.	45	28	**3**
		Organizacje międzynarodowe	w/ćw.	45	28	**3**
		System ochrony praw człowieka	w/ćw.	30	20	**2**
		Administrowanie bezpieczeństwem informacyjnym	w	30	18	**2**
		Uzupełnianie potencjału sił zbrojnych na wypadek wojny i stanów nadzwyczajnych	ćw.	30	18	**2**
2.	Przedmioty modułu obieralnego **Bezpieczeństwo Militarne**	Innowacyjność w dziedzinie bezpieczeństwa	w/ćw.	30	18	**2**
		Obrona przed bronią masowego rażenia	w/ćw.	30	18	**2**
		Ćwiczebna praktyka dowodzenia i kierowania	ćw.	15	10	**1**
		Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni	w/ćw.	45	28	**3**
		System szkolenia Sił Zbrojnych RP	w/ćw.	45	28	**3**
		Organizacje proobronne w systemie bezpieczeństwa narodowego	w/ćw.	45	28	**3**
		Siły Zbrojne RP w systemie zarządzania kryzysowego	w/ćw.	45	28	**3**
		Polskie Kontyngenty Wojskowe w misjach stabilizacyjnych i pokojowych	w/ćw.	45	28	**3**
		Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych	w/ ćw.	45	28	**3**

3.	Przedmioty modułu obieralnego **Edukacja dla Bezpieczeństwa**	Wiedza o społeczeństwie obywatelskim	w/ćw.	30	18	**2**
		Przestępczość nieletnich i zagrożenia społeczne młodzieży	w/ćw.	30	18	**2**
		Pomoc przedmedyczna	ćw.	15	10	**1**
		Współczesne koncepcje działań edukacyjnych w zarządzaniu bezpieczeństwem	w/ćw.	45	28	**3**
		Prawne regulacje pomocy dzieciom i młodzieży	w/ćw.	45	28	**3**
		System ochrony praw człowieka	w/ćw.	45	28	**3**
		Metodyka edukacji dla bezpieczeństwa	w/ćw.	45	28	**3**
		Resocjalizacja i mediacje społeczne w edukacji dla bezpieczeństwa	w/ćw.	45	28	**3**
		Komunikacja i sztuka negocjacji w sytuacjach kryzysowych	w/ ćw.	45	28	**3**
4.	Przedmioty modułu obieralnego **Ochrona Osób i Mienia**	Wybrane zagadnienia prawa karnego, prawa wykroczeń i prawa karnego procesowego	w	15	9	**1**
		Mechaniczne i elektroniczne systemy zabezpieczeń	w	15	9	**1**
		Zagadnienia ochrony osób i mienia	ćw.	15	10	**1**
		Wybrane zagadnienia psychologii	ćw.	15	10	**1**
		Techniki interwencyjne	ćw.	30	18	**2**
		Wybrane zagadnienia prawa cywilnego i prawa pracy	w	30	18	**2**
		Taktyka wykonywania zadań ochrony osób	w/ćw.	45	28	**3**
		Taktyka wykonywania zadań ochrony mienia	w/ćw.	90	56	**6**
		Samoobrona	w/ćw.	45	28	**3**
		Wyszkolenie strzeleckie	w/ćw.	45	28	**3**

5.	Przedmioty modułu obieralnego **Zarządzanie Kryzysowe w Regionie**	Pozyskiwanie i ochrona informacji	w/ćw.	30	18	**2**
		Rozpoznawanie i prognozowanie zagrożeń w regionie	w/ćw.	30	18	**2**
		Negocjacje w sytuacjach kryzysowych	ćw.	15	10	**1**
		System zarządzania kryzysowego w regionie	w/ćw.	45	28	**3**
		System ratowniczy w zarządzaniu kryzysowym	w/ćw.	45	28	**3**
		Planowanie w zarządzaniu kryzysowym	w/ćw.	45	28	**3**
		Narzędzia informatyczne w zarządzaniu kryzysowym	w/ćw.	45	28	**3**
		System ochrony praw człowieka	w/ćw.	45	28	**3**
		Komunikacja w sytuacjach kryzysowych	w/ ćw.	45	28	**3**
6.	Przedmioty fakultatywne do wyboru (wybrane)	Wojska inżynieryjne SZ RP w procesie wsparcia układu pozamilitarnego w sytuacji wystąpienia zdarzeń nadzwyczajnych	w	15	10	**4**
		Zabezpieczenie informacji w procesie wykrywczym				
		Bezpieczeństwo zgromadzeń publicznych i imprez masowych				
		Logistyka w sytuacjach kryzysowych				
			Razem:	**1635**	**1402**	**94**

9. Zajęcia lub grupy zajęć do wyboru w wymiarze nie mniejszym niż 30%.

Lp.	**Nazwa zajęć lub grupy zajęć**	**Forma/ formy zajęć**	**Łączna liczba godzin**		**Liczba punktów ECTS**
			stacjonarne	**niestacjonarne**	
1.	Przedmioty modułu obieralnego	wykł/ćw	300	135	29
2.	Seminarium dyplomowe	ćw.	90	54	11
3.	Przedmioty obieralne - fakultatywne	wykł.	180	120	12
4.	Praca dyplomowa		-	-	4
		Razem:	**570**	**309**	**56**

10. Wymiar, zasady i forma odbywania praktyki oraz liczba punktów ECTS.

Studenci studiów stacjonarnych i niestacjonarnych, odbywający studia pierwszego stopnia na kierunkach i specjalnościach prowadzonych w Wydziale Prawa i Bezpieczeństwa są zobowiązani do odbycia praktyki zawodowej w wymiarze 960 godzin. Zaliczenie praktyki zawodowej jest warunkiem zaliczenia II,III,IV,V semestru studiów. Obowiązuje zaliczenie bez oceny.

Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyki zawodowej wynosi 38 pkt. ECTS (12 ECTS w II sem. / 8 ECTS w III sem. / 9 ECTS w IV sem. / 9 ECTS w V sem.).

Praktyki realizowane są w jednostkach administracji publicznej, instytucjach i przedsiębiorstwach dających gwarancję zrealizowania założeń programowych praktyki. Podstawą realizacji praktyki jest porozumienie zawierane między Uczelnią a instytucją przyjmującą na praktykę. Wybór miejsca odbycia praktyki należy do studenta. Miejsce odbywania praktyki przez studenta musi uzyskać akceptację opiekuna praktyk.

Tygodniowy czas pracy studenta odbywającego praktykę jest zgodny z podstawowym systemem czasu pracy określonym w art. 129 § 1 kodeksu pracy. Praca w godzinach nadliczbowych, w nocy, w soboty, niedziela i święta może być wykonywana przez studenta jedynie za jego zgodą.

Istnieje możliwość odbycia praktyki za granicą. Dokumenty kierujące na praktykę za granicą wydawane są w języku polskim. Warunkiem jej zaliczenia jest przedłożenie przez studenta dokumentów obowiązujących w uczelni przetłumaczonych na język polski przez tłumacza przysięgłego. Koszty związane z praktyką zagraniczną w całości pokrywa student.

Do obowiązków opiekuna studenckich praktyk zawodowych należy m.in. opracowanie programów praktyk.

Szczegółowe zasady odbywania i zaliczania praktyk na studiach pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny reguluje Regulamin Praktyk Zawodowych oraz Program Praktyk Zawodowych Wydziału Prawa i Bezpieczeństwa, stanowiące **załącznik nr 5.** Regulamin i program praktyk znajdują się również na stronie internetowej Uczelni: www.ajp.edu.pl.

Szczegółowe zasady odbywania i zaliczania praktyk na studiach pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny reguluje Regulamin Praktyk Zawodowych stanowiący **załącznik nr 5.**

11. Wymogi związane z ukończeniem studiów i uzyskaniem dyplomu.

Student – po uzyskaniu zaliczeń wszystkich przedmiotów i odbyciu praktyk zawodowych, złożeniu wszystkich egzaminów przewidzianych planem studiów – staje się absolwentem Akademii im. Jakuba z Paradyża w Gorzowie Wielkopolskim.

Student zobowiązany jest do wykonania i obrony pracy dyplomowej. Standardy i procedury dyplomowania ustala Rektor AJP. Szczegółowe informacje dotyczące trybu przeprowadzania egzaminu dyplomowego oraz określające standardy pracy dyplomowej znajdują się stronie internetowej Uczelni: www.ajp.edu.pl.

12. Możliwość zatrudnienia absolwentów.

Mnogość różnych determinantów bezpieczeństwa narodowego we współczesnym świecie wymusza stałe pogłębianie wiedzy i kształtowanie umiejętności radzenia sobie ze łożonymi problemami w zakresie bezpieczeństwa państwa w wymiarze lokalnym, regionalnym i globalnym. Kierunek *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny stwarza możliwość kształcenia kadr, które z uwagi na posiadane kwalifikacje podejmą obowiązki związane z działaniem na rzecz szeroko rozumianego bezpieczeństwa państwa oraz zarządzania kryzysowego.

Absolwent legitymujący się dyplomem ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* zdobędzie rzetelne i głębokie przygotowanie praktyczne z rzetelnym przygotowaniem teoretycznym. Uzyska, szeroki zasób wiedzy zaczerpniętej z różnych działów bezpieczeństwa narodowego, a także wiedzy ekonomicznej, politologicznej, prawnej, socjologicznej. Interdyscyplinarny charakter zdobytych umiejętności umożliwi szybki awans zawodowy i życiowy oraz podejmowanie odpowiedzialnych obowiązków, zarówno w pracy zawodowej, jak i społecznej. Zdobyte umiejętności i kompetencje społeczne pozwolą na efektywne konkurowanie na rynku pracy. Studia są podstawą do zdobycia rzetelnego przygotowania zawodowego, pozwalającego analizować i stosować zasady prawne oraz procedury bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego w skali lokalnej, regionalnej, globalnej oraz narodowej. Dzięki nabytym kwalifikacjom absolwent będzie potrafi rozwiązywać problemy zawodowe, gromadzić, przetwarzać oraz udostępniać informacje z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, a także uczestniczyć w pracy zespołowej. Absolwent posiadzie umiejętności i kompetencje kierowania zespołami ludzkimi i kierowania operacjami zarządzania kryzysowego zgodnie z zasadami etyki.

Absolwent zostanie przygotowany do pracy w rozległym sektorze bezpieczeństwa państwa, strukturach administracji rządowej i samorządowej w tym w instytucjach wojskowych, badawczych, gospodarczych, zespołach — zarządzania kryzysowego szczebla gminnego, powiatowego, wojewódzkiego, organizacjach zajmujących się bezpieczeństwem obywateli i podmiotów gospodarczych, oraz różnego rodzaju jednostkach i komórkach zajmujących się

bezpieczeństwem podmiotów gospodarczych. Zdobędzie umiejętności praktyczne związane z administrowaniem bezpieczeństwem i porządkiem publicznym oraz analityką systemów bezpieczeństwa. Będzie przygotowany do pracy w strukturach administracji publicznej na stanowiskach kierowniczych, organizacjach działających na rzecz bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, instytucjach zajmujących się problematyką bezpieczeństwa, instytutach naukowo-badawczych, oświatowych i akademickich zajmujących się problematyką bezpieczeństwa. Wiedza, umiejętności i kompetencje zdobyte podczas studiów pozwolą absolwentom kierunku *bezpieczeństwo narodowe* ubiegać się o zatrudnienie w jednostkach administracji samorządowej i rządowej wszystkich szczebli, służbach, strażach i inspekcjach w szczególności Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Inspekcji Transportu Drogowego, Straży Granicznej, Służbie Celnej oraz w instytucjach i przedsiębiorstwach prywatnych, których zakres działania związany jest z szeroko pojętym bezpieczeństwem.

Wydział Prawa i Bezpieczeństwa zakłada stałe monitorowanie kariery zawodowej swoich absolwentów oraz prowadzenie analizy zgodności zakładanych efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy. Wyniki tych działań będą uwzględniane w kolejnych, weryfikowanych wersjach programu studiów.

13. Możliwość dalszego kształcenia.

Absolwent studiów pierwszego stopnia kierunku *bezpieczeństwo narodowe* – profil praktyczny może podnosić kwalifikacje na studiach drugiego stopnia oraz studiach podyplomowych w ramach oferty dydaktycznej Uczelni, a także ubiegać się o uzyskanie licencji i certyfikatów zawodowych, uzyskując uprawnienia o charakterze kwalifikowanym poza Uczelnią.